

**2013-2017 YILLARI ARASINDA SINIF YÖNETİMİ ALANINDA, SSCI
DERGİLERİNDE YAYINLANMIŞ OLAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK
ANALİZİ**

BİBLİOMETRİK ANALYSIS OF STUDIES PUBLISHED IN SSCI JOURNALS IN THE
FIELD OF CLASSROOM MANAGEMENT BETWEEN 2013-2017

Dr. Süleyman DOĞRU

Orcid id: 0000-0002-1942-4781

Özet

Bu çalışmanın amacı, sınıf yönetimi alanında 2013-2017 yılları arasında SSCI (**Social Sciences Citation Index**) dergilerinde yayımlanan 101 çalışmayı bibliyometrik açıdan inceleyerek, bu alanda son beş yıl içerisindeki güncel eğilimi ortaya koymaktır. Bu kapsamda, Web of Science Core Collection veri tabanında “sınıf yönetimi” konu başlığı altında bir alanyazın taraması gerçekleştirilmiş ve ilgili alanda yapılan çalışmalara ilişkin bibliyometrik verilere ulaşılmıştır. Ulaşılan bu çalışmalar yıllara göre yayın sayıları, yayın türleri, atıf analizleri, yayınların yapıldığı ülkeler, ortak atıf ağları ile kavram-konu yönelimleri bağlamında incelenmiştir. Ortak atıf ağları ile kavram-konu yönelimlerinin belirlenmesinde sosyal ağ analizi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analiz sürecinde Citespace 5.2 uygulamasından faydalanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, hem yayın hem de atıf sayıları bağlamında alana olan ilginin 2013 yılından sonra düzenli bir şekilde arttığı görülmüştür. Türkiye'nin son yıllarda sınıf yönetimi alanında uluslararası alanda adını ciddi anlamda duyurmaya başladığı çalışmanın ilgi çekici sonuçlarından biri olarak bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Sınıf yönetimi, bibliyometri, sosyal ağ analizi

Abstract

The purpose of this study is to find out the tendencies in the last five years in classroom management field by examining 101 studies published in the journals of SSCI (**Social Sciences Citation Index**) **bibliometrically** between the years of 2013 and 2017. In this regard, Web of Science Core Collection database was searched using the keyword “classroom management” and relevant bibliometrical data were obtained. The studies were examined within the scope of the number of publications in line with the years, citation analyses, country of papers published, common citation network and concept-topic tendencies. Social network analysis was used to determine the common citation networks and concept-topic tendencies. Citespace 5.2 was utilised in the analysis process of data obtained. According to analysis results, it can be indicated that the interest in the field of classroom management has increased since 2013 in the context of the number of publications and citations. One of the most interesting finding reached in the study is the rise of Turkey seriously in the field of classroom management recently.

Keywords: Classroom management, bibliometrics, social network analysis.

Giriş

Sınıf ortamı, öğrenciler ile öğretmenin sürekli iletişim kurduğu, tartıştığı, yazıştığı, jest ve mimiklerin kullanıldığı karmaşık bir atmosferdir (Martin, 2002). İyi bir sınıf organizasyonu ve yönetiminin öğrenci-öğretmen arasında yaşanan etkileşime ciddi katkılar getirdiği önemle vurgulanmıştır (Brophy, 1983; Emmer, Evertson ve Worsham, 2000). Sınıf yönetimi ise öğrenme-öğretme sürecinin etkili ve verimlilik bir biçimde gerçekleşebilmesi için belirlenen sınıf içerisindeki kuralların ve eylemlerin bütünü olarak tanımlanmıştır (Groves, 2009). Yayın yapmanın yanı sıra araştırmacılara ve yapılan çalışmalara ilişkin farklı göstergelerin göz önünde bulundurulması ile bibliyometrik analizler alanyazında önemli yer işgal etmeye başlamıştır (Al, 2008). Bibliyometri; matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplar ve diğer iletişim ortamlarına uygulanması olarak tanımlanmaktadır (Pritchard, 1969). Bir başka tanımla bibliyometrik analiz; bilimsel araştırmaların gelişim düzeyini artırma noktasında daha geniş bir perspektiften bakmaya olanak sağlayan, disiplinler arası temel bir dayanak olarak kabul edilmektedir (Samiee ve Chabowski, 2012). Böylece bu analiz bilimsel yayın politikalarına yön vermekle birlikte araştırmacılara yol haritası oluşturmaktadır (Aydın, 2014).

Birçok farklı alanda yapılan çalışmaların hangilerinin daha kaliteli veya değerli olduğuna ilişkin olarak çeşitli değerlendirmeler yapılmaktadır (Hotamışlı ve Eren, 2014). Ulusal ve uluslararası alanyazına bakıldığında sınıf yönetimini çeşitli boyutları ile ele alan çalışmalar yapıldığı görülmektedir (Erdoğan ve Kurt, 2015; Korpershoek vd, 2016). Yapılan bu çalışmalardan SSCI dergilerinde kabul edilip yayınlananların bibliyometrik analizinin yapılması, diğer çalışmalardan ne yönde farklılaştığının ortaya çıkarılması ve bu alanda çalışma yapacak olan araştırmalara farklı açılardan yardımcı olması bağlamında alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç

Çalışmanın amacı Eğitim Bilimleri alanındaki SSCI dergilerinde sınıf yönetimi alanında 2013-2017 yılları arasında yayımlanan çalışmaları bibliyometrik açıdan inceleyerek son beş yıldaki eğilimleri ortaya koymaktır. Bu kapsamda, veri tabanı olarak Web of Science kullanılarak “sınıf yönetimi” (classroom management) konu başlığı altında bir literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar; yıllara göre yayın sayıları, yazarlara, dergilere, kurumlara, ülkelere göre dağılımı, kavram konu yönelimleri, terim ve anahtar kelime kullanımı ile ortak atıf ağları bağlamında bibliyometrik veriler eşliğinde incelenmiştir. Yukarıda belirtilen amaç doğrultusunda aşağıda verilen alt problemler eşliğinde çalışmanın kapsamı belirlenmiştir. Bu alt problemler:

- Yayın sayılarının yıllara göre dağılımı nasıldır?
- Yayımların yazarlara göre dağılımı nasıldır?
- Yayımların uluslararası dergilere göre dağılımı nasıldır?
- Yayımların kurumlara göre dağılımı nasıldır?
- Yayımların ülkelere göre dağılımı nasıldır?
- Yayımların konuları arasındaki ilişki nasıl bir örüntü göstermektedir?
- Yayımların farklı kaynaklardan aldığı atıf sayısı nasıldır?
- Yayımlar arasında en çok atıf alan çalışmaların dağılımı nasıldır?
- Yayımların terim ve anahtar kelime kullanımı nasıldır?

olarak belirlenmiştir.

YÖNTEM

Bu çalışmada, sınıf yönetimi alanında yayımlanan ve SSCI dergilerinde taranan çalışmaların bibliyometrik özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Dolayısı ile çalışmanın yöntemini nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi oluşturmaktadır. Doküman incelemesi, bir araştırma problemi hakkında belirli zaman dilimi içerisinde araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2017 yılları arasında sınıf yönetimi alanında yapılmış ve SSCI dergilerinde taranmakta olan dergilerde yayınlanmış olan 101 makale oluşturmaktadır. Web of Science Core Collection veri tabanında “sınıf yönetimi” konu başlığında gerçekleştirilen taramada ilgili alanda yayımlanan 101 çalışmanın yayın yılları, yayın türleri, başlıkları, yazar adları, yazarların ülkeleri, kaç kaynağa atıfta bulunduğu ve Web of Science’da taranan kaç kaynaktan atıf aldığı, özet, anahtar kelimeler ve kaynakça bilgilerine ulaşılmıştır.

Verilerin Analizi

Sınıf yönetimi alanında SSCI dergilerinde yayınlanan çalışmaların dergi-yazar-yayın ortak atıf ağının ve kavram-konu eğilimlerinin belirlenmesinde bibliyometrik analiz tekniğinden faydalanılmıştır. Pritchard(1969) tarafından ortaya atılan bibliyometri kavramı, kitap ve diğer kaynakların özelliklerini belirlemede kullanılan matematiksel ve istatistiksel bir veri analiz yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Lawani, 1981: 294). Bibliyometrik teknikler zamanla gelişerek; bir ülke, bir kurum veya bir yazar tarafından yapılan katkıların analizinin yapılması, yapılan yayınların bilimsel alanda yaptığı katkının ölçülmesi, aynı yayın içerisinde bir kaynağa kaç kez atıf yapıldığının belirlenmesi şeklinde çeşitli analiz teknikleri kullanıldığı görülmektedir. Sözü edilen teknikler daha detaylı ve daha etkili bir ölçüm gerçekleştirme noktasında araştırmacılara yön göstermektedir (Hotamışlı ve Erem, 2014). Bibliyometrik analizin gerçekleştirilmesinde ise CiteSpace 5.2 uygulaması kullanılmıştır. CiteSpace 5.2 ortaya çıkan eğilimleri ve bilimsel literatürdeki değişiklikleri görselleştirmek ve analiz etmek için kullanılan bir Java uygulamasıdır (Chen, Ibekwe-SanJuan ve Hou, 2010).

BULGULAR

Sınıf yönetimi alanında son beş yıl içerisinde yapılan ve SSCI dergilerinde yayımlanan 101 çalışmanın eğilimlerini belirlemek bağlamında yapılan sosyal ağ analizi sonucunda belirlenen alt problemlere ilişkin elde edilen bulgular aşağıda detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

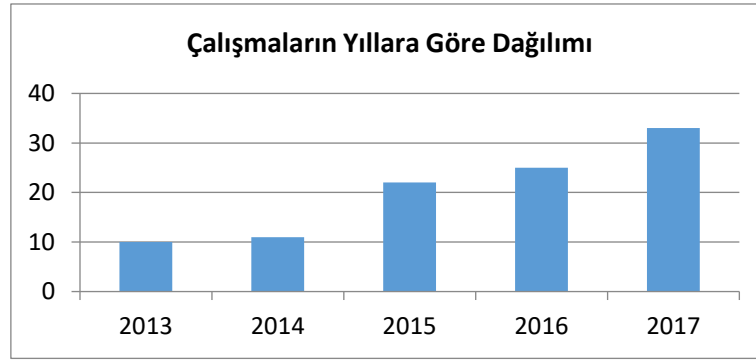
Yayın Sayılarının Yıllara Göre Dağılımına İlişkin Bulgular

Sınıf yönetimi alanında 2013-2017 yılları arasında yayınlanmış makalelerin yıllara göre dağılımı Tablo 1.’de verilmiştir.

Tablo 1. Yayınların yıllara göre dağılımı

Yıl	N	%
2017	33	32.67
2016	25	24.75
2015	22	21.78
2014	11	10.89
2013	10	9.90
Toplam	101	100.00

Tablo 1. incelendiğinde, en az yayın yapılan yılın 2013 (n=10), en çok yayın yapılan yılın 2017 yılı (n=33) olduğu görülmektedir. 2013-2017 yılları arası yapılan yayınların yıllara göre dağılımını gösteren bar grafiği Şekil 1.'de verilmiştir.

Şekil 1.'de, 2013 yılından 2017 yılına kadar yayın sayısında sürekli bir artış olduğu görülmektedir. Buradan sınıf yönetimi alanının yıldan yıla rağbet gören ve güncel bir alan olduğu sonucu çıkarılabilir.

Yayınların Yazarlara Göre Dağılımına İlişkin Bulgular

Sınıf yönetimi alanında 2013-2017 yılları arasında yayınlanmış makalelerin yazarlara göre dağılımı Tablo 2.'de verilmiştir.

Tablo 2. Yayınların yazarlara göre dağılımı

Yazar	N	%
Gold B	6	5.94
Holodynski M	5	4.95
Boshuizen Hpa	3	2.97
Herman Kc	3	2.97
Jarodzka H	3	2.97
Toplam	20	19.80

Tablo 2 incelendiğinde, en çok yayın yapan yazarın GOLD B. (n=6) olduğu görülmektedir. GOLD B.'yi HOLODYNSKI M (n=5), BOSHUIZEN HPA, HERMAN KC ve JARODZKA H (n=3) izlemektedir. Bu beş yazar sınıf yönetimi alanında yapılmış yayınların yaklaşık beşte birine katkıda bulunmuştur. Yayınların kaç yazarlı olduğuna dair veriler ise Tablo 3.'te verilmiştir.

Yayınların Yazar Sayısına Göre Dağılımlarına İlişkin Bulgular**Tablo 3. Yayınların yazar sayısına göre dağılımı**

Yazar Sayısı	N	%
1	18	17.82
2	31	30.69
3	20	19.80
4	15	14.85
5+	17	16.83
TOPLAM	101	100.00

Tablo 3.'te yazar sayısına göre yayınların dağılımı incelendiğinde, en çok iki yazarlı yayın (n=31) olduğu görülmektedir. Yayınların %82'den fazlasını ise çok yazarlı yayınlar oluşturmaktadır. Buradan alandaki yazarların işbirliklerinin kuvvetli olduğu sonucu çıkarılabilir. Ayrıca beş ve daha fazla yazarın birlikte çalıştığı 17 yayının (%17) yer aldığı görülmektedir.

Yayınların kurumlara Göre Dağılımına İlişkin Bulgular

Sınıf yönetimi alanında 2013-2017 yılları arasında yayınlanmış makalelerin kurumlara göre dağılımı Tablo 4.'te verilmiştir.

Tablo 4. Yayınların kurumlara göre dağılımı

Kurum	N	%
University Of Munster	5	4.95
California State University System	4	3.96
Goethe University Frankfurt	4	3.96
University Of Missouri Columbia	4	3.96
University Of Missouri System	4	3.96
Toplam	21	20.80

Tablo 4 incelendiğinde, en çok yayın yapılan kurumun University Of Munster (n=5) olduğu görülmektedir. En çok yayın yapan diğer kurumlar California State University System, Goethe University Frankfurt, University Of Missouri Columbia, University Of Missouri System (n=4) olmuştur.

Yayınların Dergilere Göre Dağılımına İlişkin Bulgular

Sınıf yönetimi alanında 2013-2017 yılları arasında yayınlanmış makalelerin dergilere göre dağılımı Tablo 5.'te verilmiştir.

Tablo 5. Yayınların dergilere göre dağılımı

Dergi	N	%
Teaching And Teacher Education	10	9.90
Cogent Education	4	3.96
Zeitschrift Fur Erziehungswissenschaft	4	3.96
Hacettepe University Journal Of Education	3	2.97
Journal Of Positive Behavior Interventions	3	2.97
Toplam	24	23.76

Tablo 5 incelendiğinde, sınıf yönetimi alanında yapılan çalışmaların en çok yayınlandığı derginin Teaching and Teacher Education (n=10) olduğu görülmektedir. Bu dergi özellikle öğretmenlik uygulamaları konularına ağırlık verdiği için sınıf yönetimi alanında yapılan çalışmalara diğer dergilerden daha çok yer vermektedir.

Yayınların Ükelere Göre Dağılımına İlişkin Bulgular

Sınıf yönetimi alanında 2013-2017 yılları arasında yayınlanmış makalelerin dergilere göre dağılımı Tablo 6.'da verilmiştir.

Tablo 6. Yayınların ülkelere göre dağılımı

Ülke	N	%
Amerika Birleşik Devletleri	36	35.64
Almanya	20	19.80
Türkiye	13	12.87
Avustralya	7	6.93
İngiltere	5	4.95
Toplam	81	80.20

Tablo 6 incelendiğinde, sınıf yönetimi alanında en çok yayın yapılan ülkenin Amerika Birleşik Devletleri (n=36) olduğu, Türkiye'de de sınıf yönetimi alanının diğer ülkelere göre oldukça ilgi gördüğü görülmektedir.

Yayınların Konuları Arasındaki Atıf Analizine İlişkin Bulgular

Ortak atıf analizi, ortak bir yayın tarafından atıf yapılan iki veya daha fazla belgenin analizi olup bibliyometri çalışmalarında alanın konu yapısı hakkında bilgi verme amacıyla kullanılmaktadır. Ortak atıf analizi ile ortaya çıkarılan konu başlıkları genel bir bilgi sağlayan başlıklardır. Bu amaçla sınıf yönetimi alanının yapısını ortaya koymak için, incelenen yayınlarda yapılan atıflar analiz edilmiştir. İlk aşamada alana yön veren, en çok atıf alan kaynakları belirlenmiştir. Alanda en çok atıf yapılmış kaynaklar Tablo 7.'de verilmiştir.

Tablo 7. Alanda en çok atıf yapılmış kaynaklar

Kaynak	N
Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (Eds.). (2013). Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues. Routledge.	23
Emmer, E. T., & Stough, L. M. (2001). Classroom management: A critical part of educational psychology, with implications for teacher education. Educational psychologist, 36(2), 103-112.	21
Doyle, W. (2013). Ecological approaches to classroom management. In Handbook of classroom management (pp. 107-136). Routledge.	17
Simonsen, B., Fairbanks, S., Briesch, A., Myers, D., & Sugai, G. (2008). Evidence-based practices in classroom management: Considerations for research to practice. Education and treatment of children, 31(3), 351-380.	15
Hattie, J. (2008). Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement. routledge.	15

Yapılan atıf analizi sonucunda sınıf yönetimi alanının ağ haritası çıkarılmış ve Şekil 1.'de gösterilmiştir.

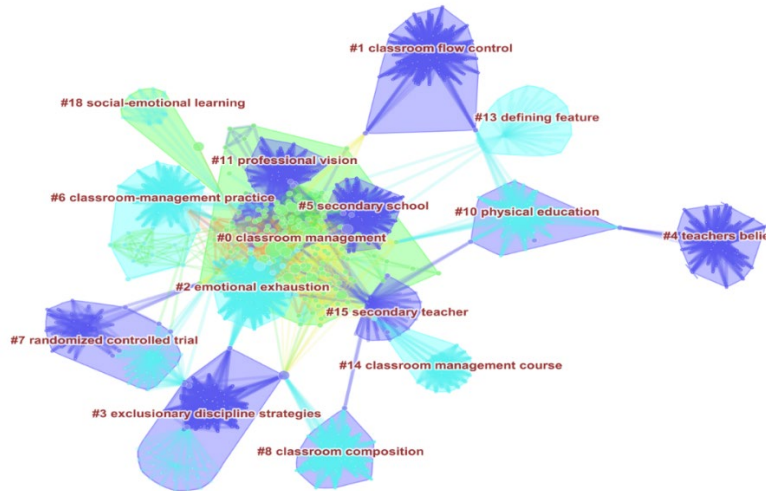
Yayınların Aldıkları Atıflara İlişkin Bulgular

Analiz edilen yayınların aldıkları toplam atıf sayısı 389'dur. Yayın başına alınan atıf ortalaması 3.85'tir. Bu yayınlar arasında en çok atıf alan beş yayının aldıkları atıf sayıları Tablo 8.'de verilmiştir.

Tablo 8. Yayınların aldıkları atıf sayıları

Yayın	N
Dicke, T., Parker, P. D., Marsh, H. W., Kunter, M., Schmeck, A., & Leutner, D. (2014). Self-efficacy in classroom management, classroom disturbances, and emotional exhaustion: A moderated mediation analysis of teacher candidates. <i>Journal of Educational Psychology</i> , 106(2), 569.	30
Piwovar, V., Thiel, F., & Ophardt, D. (2013). Training inservice teachers' competencies in classroom management. A quasi-experimental study with teachers of secondary schools. <i>Teaching and Teacher Education</i> , 30, 1-12.	30
Reinke, W. M., Stormont, M., Herman, K. C., Wang, Z., Newcomer, L., & King, K. (2014). Use of coaching and behavior support planning for students with disruptive behavior within a universal classroom management program. <i>Journal of Emotional and Behavioral Disorders</i> , 22(2), 74-82.	23
Mitchell, M. M., & Bradshaw, C. P. (2013). Examining classroom influences on student perceptions of school climate: The role of classroom management and exclusionary discipline strategies. <i>Journal of School Psychology</i> , 51(5), 599-610.	22
Dicke, T., Elling, J., Schmeck, A., & Leutner, D. (2015). Reducing reality shock: The effects of classroom management skills training on beginning teachers. <i>Teaching and Teacher Education</i> , 48, 1-12.	21

Tablo 8. İncelendiğinde en çok atıf alan yayının Dicke ve arkadaşlarının 2014 yılında *Journal of Educational Psychology* dergisinde yayımlanan "Self-efficacy in classroom management, classroom disturbances, and emotional exhaustion: A moderated mediation analysis of teacher candidates." Başlıklı yapılan çalışma olduğu görülmektedir. En çok atıf alan bu beş çalışma alandaki atıfların %32.39'unu almıştır.

Şekil 2. Sınıf yönetimi alanının konu ağ yapısı (Chen, Ibekwe-SanJuan ve Hou, 2010).

Şekil 2. incelendiğinde sınıf yönetimi alanında çalışılan konularının oluşturduğu ağ görülmektedir. Ağın merkezinde Küme #0 olarak en geniş küme olan “sınıf yönetimi” konusu yer almaktadır. Diğer merkezi konular ise “orta öğretim” (Küme #5), “profesyonel görüş” (Küme #11), “mental yorgunluk” (Küme #2)’dir. Merkezde yer alan bu konular ağın en aktif ve ağda iletişimi sağlayan konuları olduğu söylenebilir. Konular hakkında daha ayrıntılı bilgi Tablo 9.’da verilmiştir.

Tablo 9. Sınıf yönetimi alanı konu ağ yapısındaki en geniş kümeler

Küme	Konu	N	Silhounette Değeri	Ortalama Yıl
0	Sınıf yönetimi	170	0.603	2003
1	Ders akış kontrolü	92	0.981	1996
2	Mental yorgunluk	88	0.96	2002
3	Dışlayıcı disiplin stratejileri	85	0.965	2004
4	Öz-yeterlik inancı	62	0.997	1999
5	Ortaöğretim	61	0.993	1997

Tablo 9.’da sınıf yönetimi alanının konu ağı içerisinde en fazla yoğunluğa sahip konu kümeleri yer almaktadır. Buna göre, en fazla yoğunluğa sahip küme, Küme #0 olarak gösterilen “sınıf yönetimi” kümesidir. Sınıf yönetimi kümesi 170 atıf kaynağı içermektedir. Sınıf yönetimi konusu sınıf yönetimi alanının en genel konusu denilebilir. Bu nedenle, kümenin homojenlik göstergesi olan Silhounette değeri diğer kümelere göre düşük çıkmıştır. Sınıf yönetimi alanında en yoğun diğer kümeler ders akış kontrolü, mental yorgunluk, dışlayıcı disiplin stratejileri, öz-yeterlik inancı, orta öğretim konularının oluşturduğu kümelerdir.

Yayınlarda Kullanılan Anahtar Kelime ve Kelime Gruplarına İlişkin Bulgular

Konu başlıkları dışında sınıf yönetimi alanın bibliyometrik özelliklerini gösterebilecek diğer işaretçiler yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimeler ve yayınların özet bölümlerinde yer alan kelime gruplarıdır. Tablo 10. ve Tablo 11.’de yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimeler ve yayınların özet bölümünde en çok kullanılan kelimeler verilmiştir.

Tablo 10. Yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimeler

Anahtar Kelime	N		N
Sınıf yönetimi	57	Öğretmen	10
Öğrenci	22	Başarı	8
Okul	17	Yöntem	8
Davranış	15	Öğretim	7
Eğitim	15	Yıkıcı davranış	7
Bilgi	13	Danışma	6
Müdahale	13	Uygulama	6
Tükenmişlik	12	Yeterlik	6
İnanç	12	Mesleki görüş	5
Öz yeterlik	11	Öğretmen eğitimi	5

Tablo 10. incelendiğinde sınıf yönetimi alanında yapılmış çalışmalarda en çok kullanılan anahtar kelime ve özet bölümünde en çok kullanılan kelime grubunun “sınıf yönetimi” olduğu görülürken en az kullanılan kelime grubunun ise “öğretmen eğitimi” olduğu görülmüştür.

Tablo 11. Yayınların özet bölümlerinde en çok kullanılan kelime grupları

Kelime	N
classroom management (sınıf yönetimi)	62
classroom management strategy (sınıf yönetimi yaklaşımları)	11
classroom management practices (sınıf yönetimi uygulamaları)	10
teachers classroom management (sınıf yönetiminde öğretmenler)	9
teacher education (öğretmen eğitimi)	7
pre-service teachers (aday öğretmenler)	6
professional vision (Mesleki vizyon)	5
classroom management skills (sınıf yönetimi becerileri)	5
teachers beliefs (öğretmen inaçları)	5
teacher self-efficacy (Öğretmen öz yeterliği)	5

Tablo 11. incelendiğinde sınıf yönetimi alanında yapılmış çalışmalarda en çok kullanılan anahtar kelime ve özet bölümünde en çok kullanılan kelime grubunun “sınıf yönetimi” olduğu görülürken az kullanılan kelime grubunun ise öğretmen öz yeterliği olduğu görülmüştür.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu çalışma ile Eğitim Bilimleri alanında SSCI dergilerinde sınıf yönetimi alanında yayın yapan yazarların profili, konu açısından yönelimleri, atıf yapılan kaynak türleri gibi çeşitli özellikler ele alınarak bu alandaki son beş yıl içerisinde yapılan çalışmaların bibliyometrik analizi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde sınıf yönetimi alanındaki güncel eğilim farklı açılardan tespit edilmiştir. İlgili alan yazına bakıldığında da; söz konusu nitel araştırma tekniğinin tercih edildiği ve farklı disiplinlerdeki araştırmaları analiz eden çalışmalar olduğu görülmüştür (Güzeller ve Çeliker, 2017; Hotamışlı ve İrem, 2014; Samiee ve Chabowski, 2012; Wang ve Hu, 2011)

Sınıf yönetimi alanında 2013-2017 yılları arasında SSCI dergilerinde yayımlanan 101 çalışmanın bibliyometrik özelliklerinin incelendiği bu çalışmada, yayınların yıllara göre dağılımına bakıldığında, 2013 yılından 2017’e kadar bu alanda yapılan çalışmaların sayısında sürekli ve düzenli bir artış olduğu görülmüştür. Buradan hareketle sınıf yönetiminin son yıllarda araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edilen bir çalışma alanı olduğu söylenebilir. Çalışmada, yazarlar arasında en çok atıfın Gold B ve Holodyski M isimli yazarların çalışmalarına yapıldığı görülmüştür. Yayınların yapıldığı yazar sayılarına bakıldığında ise; yayınların %82’den fazlasını ikiden fazla yazarlı yayınlar oluşturmaktadır. Buradan alandaki yazarların işbirliklerinin kuvvetli olduğu sonucu çıkarılabilir. İki den fazla yazarın ortak bir çalışmada yer alması, daha çok multidisipliner çalışmalarda görülmektedir.

En fazla katkı yapan kurumlara bakıldığında University Of Munster, California State University System, Goethe University Frankfurt, University Of Missouri Columbia, University Of Missouri S çaystem olduğu görülmüştür. Bu beş kurumun sınıf yönetimi alanında yapılan çalışmaların %20’sini gerçekleştirdiği ve bu alana ciddi katkılar sağladığı söylenebilir. Sınıf yönetimi alanında en çok yayının bulunduğu derginin “Teaching and Teacher Education” isimli dergi olduğu görülmektedir. Bu dergiyi sırasıyla Cogent Education, Zeitschrift Fur Erziehungswissenschaft, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Dergisi, Journal Of Positive Behavior

Interventions dergilerinin takip ettiği görülmüştür. Tabloda yer alan bu beş derginin, 2013-2017 arasında yapılmış sınıf yönetimi çalışmalarının yaklaşık dörtte birini yayınladığı söylenebilir.

Sınıf yönetimi alanında en çok yayın yapılan ülkenin Amerika Birleşik Devletleri (n=36) olduğu görülürken bu ülkeyi sırayla Almanya, Türkiye, Avustralya ve İngiltere'nin takip ettiği görülmüştür. Buradan özellikle Türkiye'nin son yıllarda sınıf yönetimi alanında uluslararası alanda adını ciddi anlamda duyurmaya başladığı ifade edilebilir. Sınıf yönetimi alanının konu ağı içerisinde en fazla yoğunluğa sahip konu kümelerine bakıldığında en fazla yoğunluğa sahip kümenin "sınıf yönetimi" kümesi olduğu görülmüştür. Sınıf yönetimi kümesi 170 atıf kaynağı içermektedir. Sınıf yönetimi konusunun sınıf yönetimi alanının en genel konusu olarak ele alındığı söylenebilir. Bu nedenle, kümenin homojenlik göstergesi olan Silhouette değeri diğer kümelerle göre düşük çıkmıştır. Sınıf yönetimi alanında en yoğun diğer kümelerin ise ders akış kontrolü, mental yorgunluk, dışlayıcı disiplin stratejileri, öz-yeterlik inancı, ortaöğretim konularının oluşturduğu kümeler olduğu görülmektedir.

Çalışmalar içerisinde en çok atıf alan yayının Dicke ve arkadaşlarının 2014 yılında yayınladıkları "Self-efficacy in classroom management, classroom disturbances, and emotional exhaustion: A moderated mediation analysis of teacher candidates. Journal of Educational Psychology" başlıklı çalışma olduğu görülmektedir. Bu çalışma analize dahil edilen yayınların aldıkları toplam 389 atıfın 30'unu tek başına almıştır (%7.7).

KAYNAKÇA

Al, U. (2008). *Türkiye'nin bilimsel yayın politikası: Atıf dizinlerine dayalı bibliyometrik bir yaklaşım*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Aydın, B. (2014). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezinde (YÖKTEZ) Yiyecek İçecek İşletmeciliği Alanında Kayıtlı Bulunan Tezlerin Bibliyometrik Analizi. VII. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi, Bildiriler Kitabı, 04-05 Nisan 2014, *Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi ve Dokuz Eylül Üniversitesi*, Aydın,

Brophy, J. (1983). Classroom organization and management. *Elementary School Journal*.

Chen, C., Ibekwe-SanJuan, F. and Hou, J. (2010). The structure and dynamics of cocitation clusters: A multiple-perspective cocitation analysis. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 61, 7, 1386-1409.

Emmer, E. T., Evertson, C., & Worsham, M. E. (2000). *Classroom management for secondary teachers*. (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

Erdoğan, M. ve Kurt, A. (2015). A Review of Research on Classroom Management in Turkey. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 186, 9-14.

Groves, E (2009). *The Everything Classroom Management Book*. USA: Adams Media. 1.

Güzeller, C. O. ve Çeliker, N. (2017). Geçmişten günümüze gastronomi bilimi: Bibliyometrik bir analiz. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5, 2, 88-102.

Hotamışlı, M. ve Eren, I. (2014). Muhasebe ve finansman dergisinde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 1-20.

Korpershoek, H., Harms, T., Boer, H., Kuijk, M. ve Doolaard, s. (2016). A Meta-analysis of the effects of classroom management strategies and classroom management programs on students' academic, behavioral, emotional, and motivational outcomes. *Review of Educational Research*, 86, 3, 643-680.

Lawani, S. M. (1981). Bibliometrics: Its theoretical foundations, methods and applications, *international journal of libraries and information services*, 31, 4, 294-315.

Martin, S.H. (2002). The classroom environment and its effects on the practice of teachers. *Journal of Environmental Psychology*, 22, 139-156.

Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics?, *Journal of Documentation*, 25: 348-349.

Samiee, S. ve Chabowski, B. R. (2012). Knowledge structure in international marketing: A multi-method bibliometric analysis. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 40, 2, 364-386.

Wung, C.C. ve Hu, W.C. (2011). Bibliometric analysis of advertising endorser research in marketing. *International Proceedings of Economics Development & Research*, 3, 102-106.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.